

วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

<https://www.tci-thaijo.org/index.php/edkkuj>

ดำเนินการวารสารโดย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์

The Development of Academic Administration Model for Enhancing Student Quality of Chumphon Wittayasan School

กิตติชัย แผ่นจันทร์

Gittichai Phanjun

โรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์

Chumphon Wittayasan School, The Secondary Educational Service Area Office Surin

Received: May 20, 2025 Revised: June 18, 2025 Accepted: September 30, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ 2) เพื่อสร้างและพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ และ 4) เพื่อประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ ระเบียบวิธีวิจัยใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) แบ่งเป็น 4 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนาแบบ ระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบ และระยะที่ 4 ประเมินและรับรองแบบ ผู้เข้าร่วมการวิจัยในระยะที่ 1 กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ 68 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 2 ใช้กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 3 กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ จำนวน 74 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง และกลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาที่โรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 297 คน จากประชากร 1,297 คน โดยใช้ตารางเครื่องซีและมอร์แกนและการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน ระยะที่ 4 กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามสภาพปัญหา แบบประเมินความสอดคล้อง แบบประเมินทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามกรอบ 3R8C แบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบประเมินและรับรองรูปแบบ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการผสมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) t-test for dependent samples และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.45$, $\sigma = 0.87$) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.51$) ความต้องการจำเป็นสูงสุดคือการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.499$) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ หลักการและเหตุผลของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบหลักของรูปแบบ แนวทางการประเมินรูปแบบ และเงื่อนไขความสำเร็จ ผลการทดลองใช้พบว่า ครูประเมินรูปแบบในระดับ

มากที่สุด ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.41$) นักเรียนมีทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.42) ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการส่งผลให้ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนพัฒนาขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ผลของความพึงพอใจของครู ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.39$) และนักเรียน ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.39) อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิประเมินและรับรองรูปแบบในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.44$)

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ; การบริหารงานวิชาการ; คุณภาพผู้เรียน; 3R8C

Abstract

This research aimed to: 1) examine the current conditions, desirable conditions, and necessary requirements regarding academic administration for enhancing student quality at Chumphon Wittayasan School; 2) develop and create an academic administration model for enhancing student quality at Chumphon Wittayasan School; 3) implement the academic administration model for enhancing student quality at Chumphon Wittayasan School; and 4) evaluate and validate the academic administration model for enhancing student quality at Chumphon Wittayasan School. The research methodology employed Research and Development (R&D) approach divided into four phases: Phase 1 - studying current conditions and necessary requirements; Phase 2 - developing and creating the model; Phase 3 - implementing the model; and Phase 4 - evaluating and validating the model. The research participants in Phase 1 comprised 68 teachers from Chumphon Wittayasan School selected through purposive sampling. Phase 2 involved 5 experts selected through purposive sampling. Phase 3 included 74 teachers from Chumphon Wittayasan School selected through purposive sampling, and a sample of 297 students currently studying at Chumphon Wittayasan School in the first semester of academic year 2024, drawn from a population of 1,297 students using Krejcie and Morgan's table and proportional stratified random sampling. Phase 4 comprised 5 qualified experts selected through purposive sampling. The research instruments consisted of a problem condition questionnaire, a consistency evaluation form, a 21st-century learner skills assessment based on the 3R8C framework, a satisfaction questionnaire, and a model evaluation and validation form. Data analysis employed mixed methods approach incorporating both quantitative and qualitative methods. Statistical analyses included frequency, percentage, mean, standard deviation, Priority Needs Index Modified (PNI Modified), Index of Item-Objective Congruence (IOC), t-test for dependent samples, and content analysis.

The research findings revealed that the current state of academic administration was at a low level ($\mu = 2.45$, $\sigma = 0.87$), while the desirable condition was at the highest level ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.51$). The highest priority need was the development of media and learning resources (PNI_{Modified} = 0.499). The developed model comprised five components: principles and reasoning, objectives, core components, evaluation guidelines, and success conditions. Implementation results showed that teachers evaluated the model at the highest level ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.41$). Students demonstrated 21st-century learner skills at the highest level ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.42). The implementation of the academic administration model resulted in

statistically significant improvement in students' essential basic skills for 21st-century learners at the 0.05 level. Teacher satisfaction ($\bar{X}$ = 4.66, S.D. = 0.39) and student satisfaction (μ = 4.66, σ = 0.39) were at the highest level. The qualified experts evaluated and validated the model at the highest level (μ = 4.72, σ = 0.44).

Keywords: Model Development; academic administration; student quality; 3R8C

■ บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การจัดการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อรองรับความท้าทายและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Office of the Education Council, 2017)

การปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มุ่งกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และภาคเอกชน ผ่านระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ที่ยึดหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ และความคุ้มค่า สถานศึกษาเป็นหน่วยปฏิบัติที่มีบทบาทโดยตรงในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ งานวิชาการจึงเป็นภารกิจหลักที่สำคัญยิ่งในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน ดังที่ Tiebparn (2019) ได้ศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการนิเทศการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการบริหารและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งล้วนส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียน

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเป็นแนวคิดสำคัญที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งการมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล และการรับผลประโยชน์ (Ministry of Education, 2019) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Charoenrak (2024) ที่พบว่า การบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการส่งเสริมสนับสนุนการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการรับประเมินจากภายนอก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ketprasertvong et al. (2024) พบว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการฐานข้อมูลของโรงเรียนมัธยมศึกษายุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การนิเทศการสอน และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ที่ทุกองค์ประกอบต้องบูรณาการจัดการฐานข้อมูลเข้าด้วยกัน โดยกระบวนการบริหารงานวิชาการมี 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การวางแผนการพัฒนาฐานข้อมูลบริหารงานวิชาการ การปฏิบัติตามแผนการพัฒนาฐานข้อมูล การติดตามแผนการพัฒนา และการวัดและประเมินผล การพัฒนาฐานข้อมูล ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ได้จริงในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัล

จากการศึกษาบริบทการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ ในฐานะสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีพันธกิจ จัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มุ่งสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย และให้บริการการศึกษาครอบคลุม 5 ตำบล ในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ (The Secondary Educational Service Area Office Surin, 2022) พบว่า แม้โรงเรียน

จะผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 5 ตามมาตรฐานทุกตัวชี้วัด แต่ข้อเสนอแนะจากการประเมินยังสะท้อนช่องว่างสำคัญในการบริหารงานวิชาการที่ต้องการการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ปัญหาหลัก คือ การขาดความเชื่อมโยงระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ตามข้อเสนอแนะด้านคุณภาพผู้เรียนที่เน้นให้พัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเป็นระบบ สะท้อนว่า การวางแผนหลักสูตร การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลยังไม่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาทักษะเหล่านี้ รองลงมา คือ การขาดการบูรณาการระหว่างการบริหารจัดการกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (School as Learning Community) ตามข้อเสนอแนะในมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการ ทำให้การพัฒนาวัฒนธรรมและการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ยังไม่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และการขาดระบบการบริหารงานวิชาการที่สนับสนุนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างเป็นระบบ ตามข้อเสนอแนะในมาตรฐานที่ 3 ที่เน้นการประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ การพัฒนากระบวนการติดตามวัดและประเมินผลอย่างเชื่อถือได้ และการสื่อสารผลงาน ทั้งนี้ ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นภายใต้บริบทความท้าทายของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ต้องตอบสนองพันธกิจที่หลากหลาย ตั้งแต่การจัดการเรียนการสอน การปลูกฝังคุณธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี การอนุรักษ์วัฒนธรรม จนถึงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ความซับซ้อนของภารกิจประกอบกับการขาดรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสม ส่งผลให้การดำเนินงานยังไม่บรรลุเป้าหมายยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบและยั่งยืน จึงเป็นที่มาของความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่สามารถตอบสนองต่อความท้าทายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Chumphon Wittayasan School, 2023)

จากการศึกษาผลการรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ของโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ในระยยะ 3 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2564-2566) เกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผลการประเมินด้านคุณภาพผู้เรียนมีทั้งจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนา โดยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2566 แสดงให้เห็นว่า ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับประเทศในทุกวิชา ได้แก่ ภาษาไทย 63.33 (ประเทศ 50.73) คณิตศาสตร์ 27.09 (ประเทศ 25.38) วิทยาศาสตร์ 31.00 (ประเทศ 29.93) ยกเว้นภาษาอังกฤษ 31.15 (ประเทศ 31.76) ขณะที่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับประเทศในทุกวิชา คือ ภาษาไทย 45.77 (ประเทศ 40.78) คณิตศาสตร์ 20.27 (ประเทศ 19.96) วิทยาศาสตร์ 30.90 (ประเทศ 29.09) สังคมศึกษา 35.45 (ประเทศ 33.09) และภาษาอังกฤษ 27.66 (ประเทศ 26.19) (Chumphon Wittayasan School, 2023; National Educational Testing Institute Service, 2024) สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษา ปีการศึกษา 2567 พบว่า ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับ 3 ขึ้นไปโดยรวมอยู่ที่ 75.44% โดยมีเกรดเฉลี่ย 3.38 ซึ่งแยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ศิลปะสูงสุด 86.74% (เกรดเฉลี่ย 3.60) รองลงมาคือ สุขศึกษาและพลศึกษา 84.72% (เกรดเฉลี่ย 3.63) และคณิตศาสตร์ต่ำสุด 64.17% (เกรดเฉลี่ย 3.09) (Chumphon Wittayasan School, 2024) การวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในระยะ 3 ปี แสดงให้เห็นว่า ผลการทดสอบ O-NET มีความผันผวน โดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลคะแนนเฉลี่ยรวม ปี 2564 (เฉลี่ย 45.09) ปี 2565 (เฉลี่ย 37.91) และปี 2566 (เฉลี่ย 38.14) ซึ่งลดลงจากปี 2564 ถึง 2565 คิดเป็น 15.9% จากนั้นปรับตัวดีขึ้นในปี 2566 อย่างไรก็ตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษา (ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป) ปี 2566 แสดงความแตกต่างระหว่างระดับชั้น โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสูงสุด 81.3% ขณะที่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลต่ำสุด 68.7% โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจาก 44.74 (ปี 2564) เป็น 31.15 (ปี 2566) และวิชาคณิตศาสตร์ที่ยังคงเป็นจุดที่ต้องพัฒนา โดยมีผลการเรียนระดับ 3 ขึ้นไปเพียง 64.17% ในปี 2567 สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับปรุงระบบการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและความต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น (Chumphon Wittayasan School, 2022, 2023, 2024)

นอกจากนี้ ผลการประเมินด้านการบริหารจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการ ได้ระดับคุณภาพ ปานกลาง (คะแนน 2.67) แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของครู

และบุคลากรในการวางแผนและดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับ พอใช้ (คิดเป็น 65%) ยังมีข้อจำกัด ส่งผลต่อความต่อเนื่องและประสิทธิผลของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่เป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน (Ministry of Education, 2017; Chumphon Wittayasan School, 2023) ทั้งนี้ การวิเคราะห์เชิงลึกจากผลการทดสอบ O-NET ที่แสดงความผันผวนในผลสัมฤทธิ์ โดยเฉพาะการลดลงอย่างต่อเนื่องของผลการทดสอบภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และความไม่สม่ำเสมอของผลลัพธ์ในแต่ละปีการศึกษา ส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดความเชื่อมโยงระหว่างการวางแผนวิชาการ การดำเนินงาน และการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการขาดการประสานงานระหว่างฝ่ายบริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ในการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาสู่การปฏิบัติ จึงเป็นที่มาของความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืนและสม่ำเสมอ (Ministry of Education, 2017)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว โรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ จึงมีเป้าหมายที่จะยกระดับคุณภาพผู้เรียนในหลายด้าน ทั้งคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐานเพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมจึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

■ จุดประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์
- 2) เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์
- 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์
- 4) เพื่อประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์

■ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

เพื่อศึกษาพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ ผู้วิจัยได้สรุปหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แนวคิดการบริหารการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลในสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Thummatasananon, 2018) โดยเป็นกระบวนการที่บูรณาการความสามารถของบุคคลและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมเพื่อพัฒนาคุณภาพมนุษย์ (Harris et al., 2018) ผ่านความร่วมมือของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา การบริหารการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา โดยคุณภาพการศึกษาของเยาวชนขึ้นอยู่กับการบริหารการศึกษาและความสามารถของผู้บริหาร ซึ่งต้องอาศัยทักษะทางการบริหารระดับสูงและความเข้าใจในบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน (Ilada Kutan et al., 2024) การบริหารการศึกษามีประสิทธิภาพจะช่วยให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ สร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากร และส่งเสริมความมั่นคงแก่สังคมและประเทศชาติ

การบริหารสถานศึกษามีขอบข่ายการบริหารจัดการที่สำคัญ 4 ด้าน (Ministry of Education, 2019; Office of the Education Council, 2017; Kunanok, 2020) ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ ครอบคลุมงานพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 2) การบริหารงบประมาณ เกี่ยวข้องกับการจัดทำและเสนองบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบและติดตามการใช้งบประมาณ การบริหารการเงิน บัญชี และพัสดุ 3) การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนอัตราากำลัง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนาบุคลากร และการรักษาวินัย และ 4) การบริหารทั่วไป เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์การงานธุรการ การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ การดูแลอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียน และการประชาสัมพันธ์

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ความหมายของการบริหารงานวิชาการการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทางการศึกษาและกระบวนการดำเนินงานทุกอย่างในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา (Wannatana, 2019) การบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวาง ครอบคลุมการดำเนินงานหลายด้าน Ministry of Education (2019) และ Office of the Education Council. (2017) ได้กำหนดไว้ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (Khemmani, T., 2023) นอกจากนี้การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีความหมายหลักคือการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพ มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ (Nima, A., 2024) โดยอาศัยหลักความเป็นกัลยาณมิตร การช่วยเหลือเกื้อกูล และการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการช่วยเหลือและสนับสนุนครูให้พัฒนาวิชาชีพของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและการเปลี่ยนแปลงของสังคม (Ministry of Education, 2019) ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนผ่านการพัฒนาการสอนของครู และสร้างคามงอกงามทางวิชาชีพในระยะยาว (Beach & Reinhartz, 2018) การนิเทศภายในยังต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญ ได้แก่ หลักความเป็นประชาธิปไตยที่เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม หลักการเป็นกัลยาณมิตรที่สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองและความสัมพันธ์ที่ดี หลักความร่วมมือและการประสานงานที่ดีระหว่างทุกฝ่าย หลักการยืดหยุ่นและบูรณาการที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และหลักการเปลี่ยนแปลงที่เริ่มจากตนเอง ทั้งนี้ กระบวนการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยมีขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผนการนิเทศ การสร้างสื่อและเครื่องมือในการนิเทศที่มีคุณภาพ การปฏิบัติการนิเทศตามแผน และการประเมินผลและรายงานผล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) สำหรับการจัดและประเมินผลการนิเทศภายใน ควรพิจารณาทั้งในระยะสั้น (1-3 ปี) จากการผลิต ประสิทธิภาพ และความพึงพอใจ ระยะกลาง (3-5 ปี) จากการปรับตัวและการพัฒนา และระยะยาว (5 ปีขึ้นไป) จากความอยู่รอดและความยั่งยืน (Gibson et al., 2003) การนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา พัฒนาศักยภาพของครู และส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Communities: PLCs) เป็นแนวคิดการพัฒนาโรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาโดย DuFour (2004) โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนกระบวนทัศน์จากการสอนเป็นหลักไปสู่การทำให้แน่ใจว่านักเรียนได้เรียนรู้ แนวคิดนี้แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงพื้นฐานในวิธีที่นักการศึกษาเข้าถึงงานของพวกเขา โดยมุ่งหวังที่จะทำลายวงจรของการปฏิรูปการศึกษาที่ล้มเหลวผ่านการสร้างแนวปฏิบัติที่ยั่งยืน

ทฤษฎีพื้นฐาน แนวคิดหลักสามประการ 1) การทำให้มั่นใจว่านักเรียนได้เรียนรู้ มุ่งเน้นการเรียนรู้ของนักเรียนมากกว่าการสอน โดยตอบคำถามสำคัญสามข้อ: นักเรียนต้องเรียนรู้อะไร จะรู้ได้อย่างไรว่าเรียนรู้แล้ว และจะตอบสนองอย่างไรเมื่อมีปัญหา ระบบการแทรกแซงต้องมีลักษณะทันเวลา เน้นการแทรกแซงมากกว่าการแก้ไข และมีทิศทาง 2) วัฒนธรรมของความร่วมมือ นักการศึกษาต้องทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน การสนทนาเปลี่ยนจากการพูดถึงสิ่งที่สอนไปสู่การหาวิธี ประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน ต้องการการเปิดเผยเป้าหมาย กลยุทธ์ และผลลัพธ์ที่เคยเป็นเรื่องส่วนตัว 3) การมุ่งเน้นผลลัพธ์ ตัดสินประสิทธิผลจากผลลัพธ์จริง เปลี่ยนจากการใช้ค่าเฉลี่ยไปสู่การมุ่งเน้นความสำเร็จของนักเรียนแต่ละคน โดยใช้ข้อมูลเป็นฐานในการตัดสินใจ ประโยชน์และข้อจำกัด โดยประโยชน์ ได้แก่ การปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การยกระดับความร่วมมือของครู การตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน การแทรกแซงอย่างเป็นระบบ และการแบ่งปันความรู้ทางวิชาชีพ ข้อจำกัดอาจมีความเสี่ยงของการดำเนินการอย่างผิวเผิน การต่อต้านความร่วมมือ ข้อจำกัดด้านเวลา ปัญหาการรักษาความสนใจในการเรียนรู้ ความท้าทายด้านความยั่งยืน และความต้องการการทำงานหนัก สรุปได้ว่า PLCs เป็นแนวทางที่ทรงพลังสำหรับการปรับปรุงโรงเรียน แต่ความสำเร็จขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นและความมุ่งมั่นของนักการศึกษาในการดำเนินการตามหลักการสำคัญอย่างแท้จริง มากกว่าการเพียงยอมรับคำศัพท์เท่านั้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นกระบวนการที่แตกต่างจากการเรียนรู้ของเด็ก เนื่องจากครูเป็นผู้เรียนผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์และความต้องการเฉพาะ การเรียนรู้ของครูได้รับอิทธิพลจากความเชื่อ ความรู้ และประสบการณ์การปฏิบัติงานของพวกเขา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาวิชาชีพผ่านการเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติ ทฤษฎี Andragogy ของ Malcolm Knowles (1968) เป็นทฤษฎีสำคัญที่อธิบายลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ Knowles (1984) เสนอหลักการ 6 ประการ ได้แก่ 1) ความต้องการที่จะรู้เหตุผลในการเรียนรู้ 2) การเรียนรู้แบบกำหนดทิศทางด้วยตนเอง 3) การใช้ประสบการณ์ชีวิตในการเรียนรู้ 4) ความพร้อมในการเรียนรู้ 5) การประยุกต์ใช้ความรู้ทันที และ 6) แรงจูงใจภายใน หลักการสำคัญ 4 ประการของ Andragogy ประกอบด้วย (Knowles, 1984) 1) การมีส่วนร่วม (Involvement) ครูต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ 2) ประสบการณ์ (Experience) การนำประสบการณ์มาใช้ในการเรียนรู้ 3) ความเกี่ยวข้อง (Relevance) เนื้อหาต้องเกี่ยวข้องกับงานและชีวิต 4) การมุ่งเน้น (Focus) เน้นการแก้ปัญหามากกว่าการท่องจำ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางวิชาชีพอื่นๆ การปฏิบัติแบบสะท้อนคิด (Reflective Practice) ของ Donald Schön (1983) แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การสะท้อนคิดในระหว่างปฏิบัติงาน (reflection-in-action) และการสะท้อนคิดหลังปฏิบัติงาน (reflection-on-action) ช่วยให้ครูสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์และปรับปรุงการสอน ชุมชนแห่งการปฏิบัติ (Communities of Practice) ของ Etienne Wenger เป็นทฤษฎีที่เน้นการเรียนรู้ผ่านการมีส่วนร่วมร่วมกัน การสร้างองค์ความรู้ร่วม และการพัฒนาทักษะผ่านการปฏิบัติร่วมกัน การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) ของ David Kolb เน้นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง โดยมีกระบวนการสะท้อนคิด ทบทวน และคิดเชิงนามธรรม แนวทางการพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ งานวิจัยแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพต้องสร้างแรงจูงใจให้ครูเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติ และช่วยให้ครูสามารถนำความรู้ไปใช้ในห้องเรียนได้จริง การพัฒนาวิชาชีพควรมีลักษณะเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการระบุความต้องการในการเรียนรู้ และเน้นการประเมินตนเอง (Darling-Hammond et al., 2017) ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่สามารถช่วยออกแบบการพัฒนาวิชาชีพที่ดีกว่าสำหรับครู โดยเน้นความเป็นเจ้าของการเรียนรู้และความร่วมมือที่แท้จริง การประยุกต์ใช้ทฤษฎีเหล่านี้ช่วยให้การพัฒนาวิชาชีพของครูมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของผู้เรียนผู้ใหญ่ที่ต้องการความเป็นอิสระ การนำประสบการณ์มาใช้ และการเห็นความเกี่ยวข้องของการเรียนรู้กับงานจริง

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน คุณภาพผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในปัจจุบันมุ่งเตรียมความพร้อมสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่ง Ministry of Education (2018) ให้ความหมายของคุณภาพผู้เรียนว่าครอบคลุมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยด้านวิชาการประกอบด้วยความสามารถในการอ่าน เขียน สื่อสาร คิดคำนวณ การใช้เทคโนโลยี และผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตร ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมถึงค่านิยมที่ดี ความภูมิใจใน

ท้องถิ่น การยอมรับความแตกต่าง และสุขภาวะที่ดี สอดคล้องกับ Bureau of Academic Affairs and Educational Standards (2019) ที่ระบุว่าคุณภาพผู้เรียนคือผลลัพธ์ที่ทำให้ผู้เรียนมีความสุข มีทักษะตามหลักสูตรและทักษะในศตวรรษที่ 21 มีทักษะการคิดขั้นสูง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ Harnbuakham et al., (2024) สรุปคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 6 ประการ ได้แก่ (1) มีสุขภาวะที่ดีและสุนทรียภาพ (2) มีคุณธรรม จริยธรรม (3) มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (4) มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ (5) มีความรู้ และทักษะตามหลักสูตร และ (6) มีทักษะในการทำงานและเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ด้านแนวคิดเกี่ยวกับทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 Panich, W. (2017) เสนอกรอบแนวคิด 3Rs+8Cs+2Ls โดย 3Rs คือทักษะพื้นฐาน (อ่าน เขียน คิดเลข) 8Cs รวมถึงการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ ทำงานร่วมกัน และสื่อสาร และ 2Ls คือทักษะการเรียนรู้และภาวะผู้นำ เครือข่าย Partnership for 21st Century Skills (2011) เสนอกรอบแนวคิดที่ครอบคลุมทั้งความรู้ในวิชาแกน ความรู้เกี่ยวกับโลกปัจจุบัน ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ สรุปได้ว่า คุณภาพผู้เรียนเป็นผลลัพธ์ของการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับความต้องการในศตวรรษที่ 21 โดยผู้เรียนที่มีคุณภาพต้องมีทั้งผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ คุณธรรมจริยธรรม ทักษะการคิดขั้นสูง และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

■ วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการในลักษณะการวิจัย และพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ในแต่ละระยะได้กำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยไว้ ดังนี้ ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ (R₁) ระยะที่ 2 เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ (D₁) ระยะที่ 3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ (R₂) ระยะที่ 4 เพื่อประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ (D₂)

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น

ผู้เข้าร่วมการวิจัย เป็นกลุ่มเป้าหมาย ครูโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ จำนวน 68 คน โดยการใช้แบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากผู้วิจัยต้องการข้อมูลจากครูทุกคนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและสะท้อนสภาพความเป็นจริงของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนได้อย่างชัดเจน

เครื่องมือวิจัย แบบสอบถาม 50 ข้อ แบบ Likert Scale 5 ระดับ ครอบคลุม 7 องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การวัดและประเมินผล การนิเทศภายใน และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เครื่องมือมีค่า IOC 0.80-1.00

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบ

ผู้เข้าร่วมการวิจัย เป็นกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด เกณฑ์ดังกล่าวประกอบด้วยการมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกด้าน

การศึกษา การมีประสบการณ์การทำงานด้านการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี และเป็นผู้ที่มีผลงานด้านการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ การเลือกผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์เหล่านี้เพื่อให้ได้ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่มี

เครื่องมือวิจัย แบบประเมินความสอดคล้องของรูปแบบ แบบบันทึกการสนทนา และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง รูปแบบที่พัฒนา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบหลักของรูปแบบ แนวทางการประเมินรูปแบบ และเงื่อนไขความสำเร็จ

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์แบบผสมทั้งเชิงปริมาณ (IOC, ค่าเฉลี่ย) และเชิงคุณภาพ (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ

ระเบียบวิธีการวิจัย การวิจัยกึ่งทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design ร่วมกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ผู้เข้าร่วมวิจัยในการวิจัยระยะนี้ ประกอบด้วย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 74 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการทดลองใช้รูปแบบ

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่กำลังศึกษาที่โรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,297 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาที่โรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ใช้จำนวน 297 คน โดยใช้ตารางเครจชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางเครจชีและมอร์แกนที่ $n = 1,297$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 297 คน จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรออกเป็น 6 ชั้น ตามระดับชั้นเรียน คือ มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นใช้วิธีการจัดสรรตามสัดส่วน (Proportional Allocation) โดยคำนวณจากสูตร $n_i = (N_i/N) \times n$ หลังจากได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นแล้ว จึงสุ่มเลือกนักเรียนในแต่ละชั้นด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีจับฉลากหมายเลขประจำตัวนักเรียน

เครื่องมือวิจัย แบบสอบถามความคิดเห็นของครู แบบประเมินการนิเทศภายในสถานศึกษา (20 รายการ) แบบประเมินทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามกรอบ 3R8C (20 รายการ) แบบสอบถามความพึงพอใจของครูและนักเรียน แบบสังเกตการปฏิบัติงาน และแบบบันทึกการสะท้อนผล ค่าความเชื่อมั่น 0.85-0.92

การเก็บข้อมูล ทดลองใช้รูปแบบ 1 ภาคเรียนโดยเก็บข้อมูลก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์แบบผสม เชิงปริมาณใช้ t -test for dependent samples ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และและเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและรับรองรูปแบบ

ผู้เข้าร่วมการวิจัย เป็นกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือวิจัย แบบประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานวิชาการ ใช้มาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ครอบคลุม 5 องค์ประกอบ ของรูปแบบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบหลักของรูปแบบ แนวทางการประเมินรูปแบบ เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้

การเก็บข้อมูล นำรูปแบบที่ผ่านการทดลองใช้แล้วจากระยะที่ 3 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน ดำเนินการ 2 รอบ ตามเทคนิค Modified Delphi

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ข้อเสนอแนะและความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์การแปลความหมาย

ระดับคะแนน 4.51-5.00 = มากที่สุด, 3.51-4.50 = มาก, 2.51-3.50 = ปานกลาง, 1.51-2.50 = น้อย, 1.00-1.50 = น้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การยอมรับ ค่าเฉลี่ย ≥ 3.51

ค่า IOC ≥ 0.50 และค่าความเชื่อมั่น ≥ 0.70

■ ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ แสดงได้ดังตารางนี้

Table. 1

Results of the Analysis of Current Conditions, Desirable Conditions, and Needs Assessment Related to the Development of Academic Administration Model for Enhancing Student Quality of Chumphon Wittayasan School (n = 68)

การบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพ ผู้เรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	$PNI_{modified}$	ลำดับ
1. การวางแผนงานวิชาการ	2.48	1.05	น้อย	4.76	0.50	มากที่สุด	0.479	5
2. การจัดการเรียนรู้	2.47	1.03	น้อย	4.82	0.48	มากที่สุด	0.488	3
3. การพัฒนาสื่อและแหล่ง เรียนรู้	2.39	0.66	น้อย	4.77	0.52	มากที่สุด	0.499	1
4. การพัฒนาหลักสูตร	2.47	0.64	น้อย	4.79	0.48	มากที่สุด	0.484	4
5. การวัดและประเมินผล	2.38	0.91	น้อย	4.67	0.53	มากที่สุด	0.490	2
6. การนิเทศภายใน	2.46	0.89	น้อย	4.70	0.52	มากที่สุด	0.477	6
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาการ เรียนรู้	2.53	0.94	ปาน กลาง	4.75	0.54	มากที่สุด	0.467	7
เฉลี่ย	2.45	0.87	น้อย	4.75	0.51	มากที่สุด		

จาก Table 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.45$, $\sigma = 0.87$) ผลการวิเคราะห์สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.51$) และผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับที่ 1 การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.499$) ลำดับที่ 2 การวัด

และประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.490$) ลำดับที่ 3 การจัดการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.488$) ลำดับที่ 4 การพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.484$) และลำดับที่ 5 การวางแผนงานวิชาการ ($PNI_{modified} = 0.479$) ลำดับที่ 6 การนิเทศภายใน ($PNI_{modified} = 0.477$) และลำดับสุดท้าย การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.467$)

ระยะที่ 2 ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ จากผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นหลักในการออกแบบและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ โดยการนำลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) มาจัดเรียงองค์ประกอบหลักของรูปแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน ดังนี้ การนำผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นมาใช้ในการออกแบบรูปแบบ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ (ลำดับความสำคัญที่ 1 $PNI_{modified} = 0.499$) ถูกบรรจุเป็นองค์ประกอบหลักที่ได้รับการเน้นย้ำในคู่มือการบริหารงานวิชาการ พร้อมตัวแปรย่อยที่ครอบคลุมระบบการจัดการนวัตกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อดิจิทัลและสื่อสิ่งพิมพ์ การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล (ลำดับความสำคัญที่ 2 $PNI_{modified} = 0.490$) ได้รับการออกแบบให้เป็นทั้งองค์ประกอบหลักและแนวทางการประเมินรูปแบบ โดยใช้แนวคิด CALTOR Model ที่ครอบคลุมการประเมินในมิติต่าง ๆ การจัดการเรียนรู้ (ลำดับความสำคัญที่ 3 $PNI_{modified} = 0.488$) ถูกพ้องนาให้เป็นองค์ประกอบหลักที่เน้นการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การพัฒนาหลักสูตร การวางแผนงานวิชาการ การนิเทศภายใน และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (ลำดับความสำคัญที่ 4-7) ได้รับการบูรณาการเข้าด้วยกันเป็นองค์ประกอบหลักที่ครบถ้วนสมบูรณ์ แสดงได้ดังภาพนี้

Figure 1. Academic Administration Model for Enhancing Student Quality of Chumphon Wittayasan School

จาก Figure 1 แสดงถึงรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์มี 5 องค์ประกอบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการและเหตุผลของรูปแบบ ประกอบด้วย

1. หลักการบริหารสถานศึกษา
2. หลักการบริหารงานวิชาการ
3. หลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. หลักการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
5. หลักการนิเทศภายในสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ประกอบด้วย

1. เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน
2. เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

องค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบหลักของรูปแบบ ประกอบด้วย คู่มือการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การวางแผนงานวิชาการ การนิเทศภายใน และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินรูปแบบ ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการของโรงเรียน
2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์
3. ศึกษาความพร้อม และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบสร้าง และใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน

1. เรียงลำดับความสำคัญของปัญหาและออกแบบรูปแบบ
2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน
3. ใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในการบริหารจัดการเรียนรู้และ

ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยคู่มือ

ขั้นตอนที่ 3 การวัดและประเมินผลนวัตกรรมรูปแบบ รูปแบบใช้แนวคิด CALTOR Model ในการประเมินประกอบด้วย

1. ครูประเมินผลจากการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วม (Co-Vision) การรับรู้ และเข้าใจร่วมกันของบุคลากรในการทำให้องค์กรมุ่งสู่ความสำเร็จในเป้าหมายเดียวกัน 2) การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน (Achievement) ผ่านการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งทักษะตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ รวมถึงพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และยกระดับคุณภาพผู้เรียน 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย (Learning Activities) เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูผู้สอนออกแบบ และนำกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4)การมีภาวะผู้นำ (Leadership) โดยบุคลากรสร้างความท้าทายให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ นำเสนอสิ่งใหม่ ๆ สร้างชุมชนแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5) การทำงานเป็นทีม (Team Working) เป็นการทำงานร่วมกันในกลุ่ม ดำเนินงานร่วมกัน มีหน้าที่สัมพันธ์กันและปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน 6) การคำนึงถึงผลผลิตที่ได้ (Outcome) โดยใช้กระบวนการประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ความพึงพอใจของครูในการจัดการเรียนรู้ 7) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นการ

วิพากษ์ วิจัย และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ

2. ครูประเมินผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังจากครูใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วย

1. ผลลัพธ์ (Output) ผลที่เกิดขึ้นกับครู ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วม (Co-Vision) การรับรู้ และเข้าใจร่วมกันของบุคลากรในการทำให้องค์กรมุ่งสู่ความสำเร็จในเป้าหมายเดียวกัน 2) การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน (Achievement) ผ่านการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งทักษะตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ รวมถึงพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และทักษะพื้นฐานของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย (Learning Activities) เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูผู้สอนออกแบบ และนำกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4. การมีภาวะผู้นำ (Leadership) โดยบุคลากรสร้างความท้าทายให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ นำเสนอสิ่งใหม่ ๆ สร้างชุมชนแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5. การทำงานเป็นทีม (Team Working) เป็นการทำงานร่วมกันในกลุ่ม ดำเนินงานร่วมกัน มีหน้าที่สัมพันธ์กันและปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

2. ผลผลิต (Outcome) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ประกอบด้วย ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานจำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ยกระดับคุณภาพผู้เรียน และความพึงพอใจของผู้เรียน ความพึงพอใจของครูในการจัดการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นการวิพากษ์ วิจัย และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ

จากการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ตามความคิดเห็นของเชี่ยวชาญ พบว่า มีความสอดคล้องทุกองค์ประกอบ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ (IOC = 1.00) องค์ประกอบหลักของรูปแบบ (IOC = 1.00) แนวทางการประเมินรูปแบบ (IOC = 1.00) เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ (IOC = 1.00) และหลักการของรูปแบบ (IOC = 0.80) ตามลำดับ และผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.60$ $\sigma = 0.49$)

ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการประเมินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ แสดงดัง Table. 2

Table. 2

Results of the Implementation of Academic Administration Model for Enhancing Student Quality of Chumphon Wittayasarn School (n = 74)

	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความชัดเจน		เฉลี่ยรวม	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
หลักการของรูปแบบ	4.65	0.28	4.67	0.24	4.69	0.26	4.68	0.25	4.67	0.26
วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.64	0.45	4.66	0.47	4.67	0.44	4.68	0.46	4.66	0.46
องค์ประกอบหลักของรูปแบบ	4.68	0.23	4.66	0.21	4.64	0.25	4.65	0.24	4.66	0.23
แนวทางการประเมินรูปแบบ	4.62	0.85	4.64	0.87	4.61	0.89	4.69	0.83	4.64	0.86
เงื่อนไขความสำเร็จ	4.67	0.24	4.66	0.22	4.65	0.26	4.66	0.25	4.66	0.24

	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความชัดเจน		เฉลี่ยรวม	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
เฉลี่ยรวม	4.65	0.41	4.66	0.40	4.65	0.42	4.67	0.41	4.66	0.41
ระดับความเหมาะสม	มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด	

จาก Table 2 พบว่า ผลการประเมินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 74 คน มีระดับความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.41$) เมื่อจำแนกตามมิติการประเมิน พบว่า มิติความชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.67$, $s = 0.41$) มิติความเหมาะสม รองลงมา ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.40$) มิติความถูกต้อง และความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.41-0.42$) เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบ พบว่า หลักการของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.26$) วัตถุประสงค์และองค์ประกอบหลัก และเงื่อนไขความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 4.66$) แนวทางการประเมินรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 4.64$, $s = 0.86$) แต่ยังคงอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการมีคุณภาพในระดับดีเยี่ยมทุกมิติ โดยเฉพาะด้านความชัดเจนและความเหมาะสมซึ่งบ่งชี้ว่ารูปแบบสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงและมีประสิทธิภาพในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน

2. ผลการประเมินทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ แสดงดัง Table 3

Table. 3

Mean and Standard Deviation of the Assessment Results of 21st Century Skills (3R8C) Among Students (n = 297)

ประเด็นการประเมิน		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
3R				
1	สามารถอ่านออก (Reading)	4.72	0.45	มากที่สุด
2	สามารถเขียนได้ (W) (Riteing)	4.66	0.47	มากที่สุด
3	มีทักษะในการคำนวณ (A) (Rithmatic)	4.64	0.48	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.67	0.44	มากที่สุด
8C				
1	มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและสามารถแก้ไขปัญหาได้ (Critical thinking and problem solving)	4.68	0.47	มากที่สุด
2	การคิดอย่างสร้างสรรค์และคิดเชิงนวัตกรรม (Creativity and innovation)	4.75	0.43	มากที่สุด
3	ความเข้าใจในความแตกต่างของวัฒนธรรมและกระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural understanding)	4.65	0.58	มากที่สุด
4	ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะความเป็นผู้นำ (Collaboration teamwork and leadership)	4.74	0.44	มากที่สุด

	ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5	มีทักษะในการสื่อสาร และการรู้เท่าทันสื่อ (Communication information and media Literacy)	4.64	0.48	มากที่สุด
6	มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และรู้เท่าทันเทคโนโลยี (Computing and IT literacy)	4.66	0.47	มากที่สุด
7	มีทักษะอาชีพ และการเรียนรู้ (Career and learning skills)	4.69	0.46	มากที่สุด
8	มีความเมตตา กรุณา มีคุณธรรมและมีระเบียบวินัย (Compassion)	4.60	0.59	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.68	0.42	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.67	0.42	มากที่สุด

จาก Table 3 พบว่า ผลการประเมินทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.67 , S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณารายด้าน 3 ลำดับแรก ได้แก่ 8C โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.68 , S.D. = 0.42) การคิดอย่างสร้างสรรค์และคิดเชิงนวัตกรรม (Creativity and innovation) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.75 , S.D. = 0.43) ความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะความเป็นผู้นำ (Collaboration teamwork and leadership) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.74 , S.D. = 0.44) อันดับสุดท้ายคือมีความเมตตา กรุณา มีคุณธรรมและมีระเบียบวินัย (Compassion) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60 , S.D. = 0.59) 3R โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.67 , S.D. = 0.44) สามารถอ่านออก (Reading) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.72 , S.D. = 0.45) สามารถเขียนได้ (Writing) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.66 , S.D. = 0.47) และมีทักษะในการคำนวณ (A) (Rithmetic) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.64 , S.D. = 0.48)

3. ผลการเปรียบเทียบทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน แสดงดัง Table 4

Table. 4

Paired Samples t-test Results for 21st Century Skills (3R8C) (n = 297)

การวัด	$\bar{x}$	SD	t	Sig.
Pre-test	23.58	3.89	22.101	.000*
Post-test	30.79	4.04		
ความแตกต่าง	7.21	5.62		

*p < .05

จาก Table 4 การใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการส่งผลให้ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ของนักเรียนพัฒนาขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของครูเกี่ยวกับการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมชนพลวิทยาสรรค์ ดัง Table 5

Table. 5

Mean and Standard Deviation of Teachers' Satisfaction Towards the Academic Administration Model for Enhancing Student Quality at Chumphon Wittayasan School (N = 74)

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	μ	σ	แปลผล
1	ได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.60	0.49	มากที่สุด
2	การออกแบบการเรียนรู้	4.64	0.48	มากที่สุด
3	การใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอนในการทำงานให้เสร็จเร็วขึ้น	4.65	0.48	มากที่สุด
4	การใช้สื่อเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้	4.66	0.47	มากที่สุด
5	การสนับสนุนให้จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะความรู้ และทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21	4.70	0.46	มากที่สุด
6	การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้กำหนดแนวคิดวางแผน ประเมินผล และนำเสนอผลงาน	4.68	0.47	มากที่สุด
7	การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	4.57	0.50	มากที่สุด
8	การนำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงการออกแบบการเรียนรู้	4.71	0.46	มากที่สุด
9	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธี	4.61	0.49	มากที่สุด
10	สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนรู้	4.69	0.47	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.65	0.37	มากที่สุด

จาก Table 5 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.37$)

5. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์

Table. 6

Mean and Standard Deviation of Student's' Satisfaction Towards the Academic Administration Model for Enhancing Student Quality at Chumphon Wittayasan School (n = 297)

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	การได้รับความรู้จากแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.72	0.45	มากที่สุด
2	การมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.60	0.59	มากที่สุด
3	การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.62	0.49	มากที่สุด
4	การใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอนในการทำงานให้เสร็จเร็วขึ้น	4.64	0.48	มากที่สุด
5	การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยเหลืองานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.66	0.47	มากที่สุด
6	ความสามารถค้นคว้าข้อมูลได้อย่างอิสระ	4.67	0.48	มากที่สุด
7	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม	4.75	0.43	มากที่สุด

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8	การมีส่วนร่วมในการเลือกใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม	4.63	0.48	มากที่สุด
9	การมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	4.65	0.58	มากที่สุด
10	ความสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.68	0.47	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.66	0.39	มากที่สุด

จาก Table 6 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.66 , S.D. = 0.39)

ระยะที่ 4 ผลการประเมินและรับรองการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์

ผลการประเมินและรับรองรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยนำแบบสรุปผลการใช้และแบบสรุปรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินและรับรองรูปแบบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลดังนี้

Table. 7

Table 7. Results of the Evaluation and Validation of the Academic Administration Model for Enhancing Student Quality at Chumphon Wittayasan School (N = 5)

	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความชัดเจน		เฉลี่ยรวม	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
หลักการของรูปแบบ	4.80	0.40	4.80	0.40	4.80	0.40	4.80	0.40	4.80	0.40
วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.60	0.49	4.60	0.49	4.60	0.49	4.60	0.49	4.60	0.49
องค์ประกอบหลักของรูปแบบ	4.80	0.40	4.80	0.40	4.80	0.40	4.80	0.40	4.80	0.40
แนวทางการประเมินรูปแบบ	4.80	0.40	4.80	0.40	4.80	0.40	4.80	0.40	4.80	0.40
เงื่อนไขความสำเร็จ	4.60	0.49	4.60	0.49	4.60	0.49	4.60	0.49	4.60	0.49
เฉลี่ยรวม	4.72	0.44	4.72	0.44	4.72	0.44	4.72	0.44	4.72	0.44
ระดับความเหมาะสม	มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด	

จาก Table 7 ผลการประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน มีระดับความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.72, s = 0.44) เมื่อจำแนกตามมิติการประเมิน พบว่า ทุกมิติการประเมิน ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (μ = 4.72, s = 0.44) ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบ พบว่า กลุ่มที่ 1 ค่าเฉลี่ย

สูงสุด ($\mu = 4.80$) ได้แก่ หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบหลักของรูปแบบ และแนวทางการประเมินรูปแบบ กลุ่มที่ 2 ค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\mu = 4.60$) ได้แก่ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ และเงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความมั่นใจในคุณภาพของรูปแบบในระดับสูงมาก โดยเฉพาะด้านหลักการ องค์ประกอบหลัก และแนวทางการประเมิน ซึ่งได้รับการประเมินในระดับเต็มเกือบทุกมิติ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบมีความพร้อมสำหรับการนำไปใช้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นช่องว่างที่ชัดเจนระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้น และผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับที่ 1 การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ลำดับที่ 2 การวัดและประเมินผล ลำดับที่ 3 การจัดการเรียนรู้ ลำดับที่ 4 การพัฒนาหลักสูตร และลำดับที่ 5 การวางแผนงานวิชาการ ลำดับที่ 6 การนิเทศภายใน และลำดับสุดท้าย การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Tiebparn (2019) ที่พบว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษา โดยความต้องการจำเป็นที่มีค่าดัชนี $PNI_{modified}$ สูงสุด คือ การวัดและประเมินผล (1.02) รองลงมาคือการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (0.99) และการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ (0.98) แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์มีความต้องการเร่งด่วนในการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ที่ประสบปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ค่อนข้างต่ำโดยผลการวิจัยแสดงให้เห็นช่องว่างที่ชัดเจนระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Tiebparn (2019) ที่ได้ศึกษาและพบว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษา นอกจากนี้ ข้อค้นพบเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นที่มีค่าดัชนีสูงสุดในด้านการวัดและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ สอดคล้องกับ Chumphon Wittayasan School (2023) ที่ได้รับสภาพปัญหาของโรงเรียนในสังกัดว่าประสบปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ค่อนข้างต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์มีความต้องการเร่งด่วนในการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในภาพรวมต่อไป

2) การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ ในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ ได้รูปแบบที่มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบหลักของรูปแบบ แนวทางการประเมินรูปแบบ และเงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ เมื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของรูปแบบ พบว่า มีความสอดคล้องทุกองค์ประกอบ (IOC มีค่าระหว่าง 0.80-1.00) โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของรูปแบบพบว่า ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งสะท้อนถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ รูปแบบดังกล่าวมีการบูรณาการหลักการสำคัญหลายประการ ได้แก่ หลักการนิเทศภายในสถานศึกษา หลักการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักการบริหารสถานศึกษา และหลักการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Beach & Reinhartz (2018) ที่ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน รวมทั้งแนวคิดของ Harnbuakham et al., (2024) เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน

การศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Harris et al. (2018) เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาที่ต้องบูรณาการความสามารถของบุคคลและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมเพื่อพัฒนาคุณภาพมนุษย์

3) ผลการทดลองใช้รูปแบบแสดงความสำเร็จในหลายมิติ ได้แก่ การประเมินรูปแบบโดยครูในระดับมากที่สุด ทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการส่งผลให้ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ของนักเรียนพัฒนาขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ความพึงพอใจของทั้งครูและนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามกรอบ 3R8C ที่อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเฉพาะทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์และคิดเชิงนวัตกรรม และความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ สอดคล้องกับแนวคิดของ Panich, W. (2017) และ Partnership for 21st Century Skills (2011) เกี่ยวกับความสำคัญของทักษะเหล่านี้ในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสำหรับอนาคตการที่การนิเทศภายในสถานศึกษามีผลการประเมินในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของการบูรณาการการนิเทศเข้ากับรูปแบบการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Beach & Reinhartz (2018) และ Nima, A. (2024) เกี่ยวกับความสำคัญของการนิเทศภายในในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและมีประสิทธิภาพ โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักการของรูปแบบ สะท้อนให้เห็นว่าหลักการที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบมีความเหมาะสมอย่างยิ่ง นอกจากนี้ การประเมินทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (3R8C) พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ Panich, W. (2017) และ Partnership for 21st Century Skills (2011) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ครอบคลุมทั้งความรู้พื้นฐาน ทักษะการคิดขั้นสูง และทักษะชีวิตและอาชีพการประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบนี้ได้รับการยอมรับและสร้างความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง ทั้งครูผู้สอนและนักเรียน โดยครูมีความพึงพอใจสูงสุดในด้านการนำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงการออกแบบการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.71) และการสนับสนุนให้จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Charoenrak (2024) ที่พบว่าการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา

4) ผลประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า โดยรวมมีระดับความเหมาะสมมากที่สุดทุกมิติการประเมิน ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันในระดับมากที่สุด การที่หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบหลักของรูปแบบ และแนวทางการประเมินรูปแบบได้รับการประเมินในระดับเต็มเกือบทุกมิติ แสดงให้เห็นถึงความมั่นคงและความพร้อมของรูปแบบในการนำไปใช้ปฏิบัติ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอย่างยิ่ง มีความสอดคล้องกันระหว่างหลักการทฤษฎี องค์ประกอบหลัก และแนวทางการประเมิน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้รูปแบบมีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ Ministry of Education (2019) และ Office of the Education Council. (2017) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนางานวิชาการอย่างเป็นระบบเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน นอกจากนี้ ความสำเร็จของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิผลของการบูรณาการแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมเข้ากับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Charoenrak (2024) และ Ketprasertvong et al. (2024) เกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมและการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศในการยกระดับคุณภาพการศึกษา

■ บทสรุปจากการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น สร้างและพัฒนารูปแบบ ทดลองใช้รูปแบบ และประเมินรับรองรูปแบบการบริหารงานวิชาการ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (R&D) แบ่งเป็น 4 ระยะ ผลการวิจัยระยะที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบัน

การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงช่องว่างที่ต้องพัฒนาอย่างชัดเจน ความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ รองลงมาคือ การวัดและประเมินผล และการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยระยะที่ 2 ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบหลักของรูปแบบ แนวทางการประเมินรูปแบบ และเงื่อนไขความสำเร็จ โดยนำผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นมาเป็นพื้นฐานในการออกแบบ และใช้แนวคิด CALTOR Model ในการประเมิน ผลการวิจัยระยะที่ 3 แสดงความสำเร็จของการทดลองใช้รูปแบบ โดยครูประเมินรูปแบบในระดับมากที่สุดนักเรียนมีทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามกรอบ 3R8C ในระดับมากที่สุด การนิเทศภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด ($m = 4.64$) และความพึงพอใจของครู และนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านผลการวิจัยระยะที่ 4 ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินและรับรองรูปแบบในระดับมากที่สุด ทุกมิติการประเมิน ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความชัดเจน โดยหลักการของรูปแบบ องค์ประกอบหลักของรูปแบบ และแนวทางการประเมินรูปแบบได้รับการประเมินในระดับสูงสุด ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน สามารถพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และสร้างความพึงพอใจให้กับทั้งครูและนักเรียน รูปแบบนี้สามารถเป็นต้นแบบสำหรับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาอื่น ๆ ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบและยั่งยืน เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนสำหรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 อย่างมีประสิทธิภาพ

■ ข้อจำกัดหรือข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อจำกัด

1. การวิจัยดำเนินการในบริบทเฉพาะของโรงเรียนชุมชนพลวิทยาสรรค์ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะด้านขนาดสถานศึกษา บุคลากร และทรัพยากร การนำผลไปใช้จึงต้องพิจารณาบริบทของแต่ละโรงเรียน
2. ระยะเวลาทดลองใช้รูปแบบเพียงหนึ่งภาคเรียนอาจไม่เพียงพอต่อการเห็นผลการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนด้านผลสัมฤทธิ์และทักษะผู้เรียนในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

1. สถานศึกษาควรพัฒนาระบบการนิเทศภายในที่เข้มแข็งและต่อเนื่อง โดยสร้างวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการนำเสนอวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
2. ควรมีการติดตามและประเมินผลการใช้รูปแบบในระยะยาว เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับคุณภาพผู้เรียนอย่างครอบคลุม และขยายผลสู่การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับโรงเรียนอื่นในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน

■ References

- Beach, D. M., & Reinhartz, J. (2018). *Supervisory leadership: Focus on instruction*. Boston: Allyn and Bacon.
- Bureau of Academic Affairs and Educational Standards. (2019). *An Overview of Phenomenon Based Learning. in Training Report of Science Education for Science and Mathematically Gifted Learner the Normal Lyceum of Helsinki, Faculty of Behavioral Sciences in University of Helsinki*. (pp. 4-7). Bangkok: Bureau of Academic Affairs and Educational Standards. [in Thai]

- Bureau of Academic Affairs and Educational Standards, Office of the Basic Education Commission. (2020). *Development of life skills in the basic education system*. Teachers Council of Thailand Printing House. [in Thai]
- Charoenrak, S. (2024). The development of a participatory academic administration model to enhance the quality of the students at Benchamaracharungsarit 2 School. *Journal of Rajanagarindra*, 21(2), 66-83. [in Thai]
- Chumphon Wittayasan School. (2022). *Self-Assessment Report for the academic year 2022*. Chumphon Wittayasan School. [in Thai]
- Chumphon Wittayasan School. (2023). *Self-Assessment Report for the academic year 2023*. Chumphon Wittayasan School. [in Thai]
- Chumphon Wittayasan School. (2024). *Self-Assessment Report for the academic year 2024*. Chumphon Wittayasan School. [in Thai]
- Darling-Hammond, L., Hyler, M. E., & Gardner, M. (2017). *Effective teacher professional development*. Learning Policy Institute.
- DuFour, R. (2004). What Is a “Professional Learning Community”? *Educational Leadership*, 61, 6-11.
- Gibson, D. E. (2003). Developing the professional self-concept: Role model construal's at early, middle and late career stages. *Organization Science*, 24, 591-610. <https://doi.org/10.1287/orsc.14.5.591.16767>
- Harnbuakham, P., Nantasri, W., & Chalabang, W. (2024). Teacher knowledge management that affects the quality of learners in schools under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office, Area 2. *Journal of Management Science Sakonnakhon Rajabhat University*, 4(2), 731-748. [in Thai]
- Harris, A., Jones, M., Adams, D., & Cheah, K. (2018). Instructional leadership in Malaysia: A review of the contemporary literature. *School Leadership & Management*, 39, 76-95. <https://doi.org/10.1080/13632434.2018.1453794>
- Ketprasertvong, S., Booncherdchoo, N., Saengloetuthai, J., & Yodsin, N. (2024). The Development of Academic Affair Administration Model of Seconary School Through Database Management In Digital Era. *Journal of Kanchanaburi Rajabhat University*, 13(1), 113-123. [in Thai]
- Knowles, M. S. (1984). *Andragogy in action*. Jossey-Bass.
- Kutan, I., Wannawan, P., & Sukserm, P. (2024). The relationship between instructional leadership and the learning organization of schools in Nongbualamphu Primary Educational Service Area Office 1. *Journal of MCU Ubon Review*, 9(1), 1272-1284. [in Thai]
- Khemmani, T. (2023). *The science of teaching: Knowledge for effective learning process management* (26th ed.). Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610. [in Thai]
- Ministry of Education (MoE) (2019). *iSherig-2 Education ICT Master Plan 2019-2023*. Ministry of Education. [in Thai]

- Ministry of Education. (2017). *Basic education core curriculum B.E. 2551 (2008) (Revised edition 2017)*. [in Thai]
- Nima, A. (2024). *Internal supervision of school administrators, Office of Learning Promotion, Narathiwat Province*. Master's thesis. Yala Rajabhat University. [in Thai]
- National Educational Testing Institute Service (Public Organization). (2024) “*Guide for organizing basic national educational exams, academic year 2023 Grade 6 and 9 for the examination center*.” [in Thai]
- Office of the Education Council. (2017). *National Education Plan 2017-2036*. Prigwhan Graphic. [in Thai]
- Panich, W. (2017). *Ways to create learning for students in the 21st century*. Sod-Sri Foundation. [in Thai]
- Partnership for 21st Century Skills. (2011). *Framework for 21st Century Learning*.
http://www.p21.org/storage/documents/P21_Framework_Definitions.pdf [in Thai]
- Schön, D. A. (1983). *The reflective practitioner: How professionals think in action*. Basic Books.
- The Secondary Educational Service Area Office Surin. (2022). *Self-assessment report (SAR) for the 2022 academic year*. The Secondary Educational Service Area Office Surin. [in Thai]
- Thummatasananon, S. (2018). Developing program to strengthen learning leadership of basic school administrators. *Journal of Education Research Faculty of Education, Srinakharinwirot University*, 13(2), 169-182. [in Thai]
- Tiebarn, T. (2019). *The development of an academic administration model for enhancing the quality of students in temple-sponsored schools in the southern provinces*. Doctoral dissertation, Ed.D, Hatyai University. [in Thai]
- Trisukhon, K. (2020). *Guidelines for academic administration development in small schools under the Secondary Educational Service Area Office 24*. Master dissertation. Ed.M, Graduate School, Mahasarakham University. [in Thai]
- Wannatana, C. (2019). *Development of academic administration guidelines for Princess Chulabhorn Science High Schools in the Northeastern region*. Master dissertation. Ed.M, Mahasarakham University. [in Thai]